לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

Monsey Edition

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS בראתי יצר הרע ובראתי לו OR SEND AN EMAIL TO SUBSCRIBE@TORAHTAVLIN.ORG

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בא - ל' שבט תשפ"ד Shabbos Parshas Bo - January 20, 2024

- הדלקת נרות שבת – 439 וזמן קריאת שמע / מ"א – 9:06 וזמן קריאת שמע / הגר"א – 9:42 וסוף זמן תפילה/הגר"א – 10:31 זמו לתפילת מנחה גדולה – 2:37) שקיעת החמה שבת קודש – 4:58 ו מוצש"ק צאת הכוכבים – 5:48 צאה"כ / לרבינו תם – 6:10 מאת הגה"צ רבי גמליאל הכחן רבינוביץ שליט"א, רי שער המיוויי

לא יודה כי אם על החסר האחרוז שהטיב השי"ת עמו ומילא את חסרונו. אולם גם אז לא יתז לבו על ריבוי החסדים שהטיב עמו השי"ת מאז ומעולם. ואף אם יודה עליהם תהיה זאת מז השפה ולחוץ. כי מאחר שהינו מורגל בכל זאת אינו שם על לבו מה רב טובו ועד כמה עליו להודות על כר.

ואמרתם ובח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד הטם וישתחוו ...

7רש"י: ויקד העם. על בשורת הגאולה וביאת הארץ ובשורת הבנים שיהיו להם. בין הדברים שבסיבתם קדו העם והשתחוו מונה רש"י 'בשורת הבנים'. ואילו לא ידענו וזכו ישראל בריבוי בלתי טבעי במצריים, היינו מבינם מלשונו שגם בשורת הבנים ומה ליתר ההודאות שנמנו עמו, וכשם ש'בשורת הגאולה' ו'בשורת הארץ' באו אחר מאות שנות של שעבוד וצפייה לגאולה. כך באתה גם 'בשורת הבנים' אחר שנות צפיה יל בנים. ועל כז ראו לנכוז להודות גם עליה. אולם אחר שאנו יודעים שבפועל זכו שראל במצרים להוליד ששה בכרס אחד. אי אפשר לפרש כי זהו המכווז בדבריו, ומה ם שאיז אנו מוצאים בשורה מעיז זו בדברי משה. ובהכרח צריכים לומר שלא היתה: בשורת הבנים כיתר הכשורות הנמנים עמה. כי הללו אכז היו כשורות על דברים שלא בו עד אז. ובשורת הבנים לא היתה כי אם 'ציווי' מה לומר לבניהם כשיתבוננו יעבודת הפסח וישאלו 'מה העבודה הזאת' ,אלא שמתוך כך נזכרו גם בהחסדים

זהו לימוד עבורינו האיר להביט על החסרים שהמשיר הבורא יתברר עלינו. כי על פי רוב זוכה כל אדם בהרבה חסדים מז השמים, אולם מאידר אינו שלם בכל אוות נפשו. כל אדם מוצא איזה חלל בעצמו. היינו פרטים מסויימים החסרים לו. ומאחר שחסרונו מעיק עליו. עצבוז אחזתו. ושוכחמרבוי החסדים אשר בהם הוא מורגל מאז ומתמיד. אינו נותז לב להודות עליהם. וגם אם לבסוף יחונז אותו הבורא ב״ה במשאלות לבו.

לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחמו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים ... (יב-ו) - בביאור יסוד מצות קרבן פסח

הקדים לקיחתו לשחיטתו ארבעה ימים מה שלא צוה כז בפסח ירות. היה ר' מתיא בו חרש אומר הרי הוא אומר (יחזקאל טז. ח) ואעבור עליר ואראר הנה עתר עת דודים. הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו ולא היו בידם מצות להתעסק בהם כדי שיגאלו, שנא' (שם ז) ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצות דם פסח ודם מילה. שמלו באותו הלילה. שנאמר (שם ו) מתבוססת בדמיר. בשני ימים, ואומר (זכרי' ט יא). גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו, ולפי שהיו שטופים בעבודה זרה אמר להם (פסוק כא) משכו וקחו לכם. משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאז של מצוה". ע"כ.

הרי. כלל ישראל במצרים היו עובדי עבודה זרה. והיה צריר איזה זכות כדי שיגאלו. הקב"ה נתנו לכלל ישראל מצות קרבו פסח. שהיה הצאו עבודה זרה של מצרים. והיו צריכין לשחוט הצאן לעיני מצרים. וכדאיתא במדרש (רבה ט״ז): ״בשעה שאמר הקב״ה משה לשחוט הפסח. אמר לו משה: רבון העולם. הדבר הזה היאר אני יכול לעשות.

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Kashrus in the Kitchen, The Jewish Kitchen (92) Unsupervised Gentile in a Jewish Home. Previously, we discussed leaving an unsupervised gentile in a Jewish house. He or she might create a *kashrus* issue by cooking, swapping foods, or drinking a Jew's wine. We mentioned one solution of creating an environment where the gentile is afraid to do any of the above because he might get caught by a Yid. A second solution is providing the gentile with enough available food and utensils so he would have no motivation or need to do the wrong thing. Let us discuss a third solution: making it almost impossible to do any harm without it becoming apparent because of the tamper proof restrictions. Here are a number of methods: Tvias Avin. If a person has unpackaged meat or fish, he can carefully look a few times at the surface layout and be able to

recognize if they have not been moved around in any way. **Simanim.** If one can make on the top piece(s) a slight nick with a fork that no one else would even notice, that would count as a Siman - a visible proof that this is the unchanged piece.

Sealing. If something is wrapped in a sealed package that cannot openings of cooking items that cannot be unplugged.

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלר שליט"א,

be opened without it being known, that is equivalent (or maybe better) to the double-seal required by halacha to take away the worry that a gentile might switch meats or fish. B'dieved even one seal will suffice. A person can make his own seal by taping something down in a way that he can tell the surface under the tape is still intact and not changed by someone who might have tampered with it. This can also be used to make sure that the gentile did not use any plug-in cooking item, like a microwave oven. He could unplug the item and put a fragile plastic sandwich bag around the plug and tape it over in a way that he could tell if it was tampered with. Two such taped bags would be called two seals. It should be stressed again, as was explained last week, that there is only a problem if the gentile has what to gain by doing the wrong thing. Bringing his own fish or meat to swap with a Jew's food is not an activity that gives him any gain. However, since the **Pri Toar** (1) holds that this only suffices b'dieved; l'chatchila we don't rely on this (2) and we try to secure the situation to avoid swapping. One could also tape the controls or

ביו הריחיים - דבליו מדף היומי - בבא קמא עד:

and afterwards ב"ד cav Huna says in the name of בולה that he owes a קונס and afterwards מדיל and ב"ד and ב"ד מודה בהגם ואח"ב באו עדים פבורי say he is still פטור. He is still פיטור. He is still פיטור. The *Gemara* asks on this from a story where הייב blinded the eve of his slave. כעור This made. because טבי, although a עבד כנעני, was a righteous *talmid chacham* and he may now be set free. He then met עבד כנעני, and told him, did you has gone out לבד א has gone out לחירות. R' Yehoshua asked him why? ר"ג answered because I blinded him. לחירות has gone out היהושע ה' responded that this is not the halacha because עבי does not have any עדים that this happened and since you are a מרדה בקונס (a slave going out free from being blinded is a you are פטור from setting him free. The Gemara says we see from the words of טבי from setting him free. The Gemara says we see from the words of טבי frat if בטור hat if איני, ald bring witnesses even after. would be מחייב ר"ג, which is against the halacha of מני, the מחייב ר"ג would be מודה בקנס פטור" even if subsequently witnesses come to "פרט למרשיע את עצמו". "We learn: "פרט למרשיע את עצמו". "There is a מחלוסת הפוסיסים. There is a לימוד. מחלוסת הפוסיסים. מחלוסת הפוסיסים only savs that ב"ב doesn't have the כח to be מודה בקנט a מרגיב שמים to pay the fine. but his מוא is still there and he is איצא בידי שמים

The מודה בקנס is מידה the story of הייב לצאת בידי שמים is מודה בקנס and is מודה בקנס and is, פטור and is מודה בקנס to pay the Because if there was a מינד, then איזב, would be מינד anyway, even though he was a מודה בקנס. It is interesting to note, that the "ציאאי מקבליו תנרומיז על העבדים" relates that when ברכות טא: relates that when ברכות טאו relates that when ברכות או relates that when ברכות או "ציאאי מקבליו תנרומיז על העבדים". To which בשב"ג replied that טבי was different as he was a טבי. We see from this story that טבי never ended up freeing.

The מודה בקנס ואח", this is only when the גנב arm to באו עדים פטור" says [ער.] says (נ.ב this is only when the מרה. stole, thereby making himself מיב for the היבן. Only in this case, would he now be פטרר for any future fines of מיב or מורן. But if the פטר said אניב אנבתנ" and then עדים and then מיבר או כיר contradicted him and said he did steal and then he admits that he was עדים if הייב he would still be עדים if קנס או הייב because this admission wasn't ביור בקונס himself any payment. פעור בו explains that this is not a sincere הרדאה because he knows a פעור בו מרדה בקונס his true intentions in admitting is only to exonerate himself from the הראה is only when the admission makes him liable to something. Here it was the עדיכו that implicated him. not his הדאה. The Achronim explain the Lomdus according to בי who holds a מידה בקנס even if עדיכו come after, is that once he is בינודה also acts as a פטור and therefore even if witnesses testify later that he is מידה, his הודאה was a מטור and therefore even if witnesses testify later that he is מינוד און, הויב אור אוים אווים אוו he may not be charged anymore. Whereas שמואל is not a ביטר, holds that granted a פטרר בכנס. but his הרדאה is not a שמואל it's just that ב"ד doesn't have the כם to be טבח או מרוייב him a סיבח him a עדים testify later that he was טבח או מכר Beis Din can now be אווי bim based on the testimony of the עדים. אווי מחייב. (1) פרי תואר יו"ד קי"ח (2) פרי חדש שם חולק על זה

R' Yosef Shalom Elyashiv zt"l would say:

שה לבית אבות שה לבית" - Why is there a stress on the family and Bais Avos aspects of the Korban Pesach? When one is enslaved, often there is a competitive element that makes one forget his familial or neighborly ties. Before true Geulah is achieved, one needs to fix the family bond and strengthen neighborly ties if the redemption is to be complete."

A Wise Man would say: "Even if you are on the right track, you will get run over if you do nothing and just sit there."

Printed By: Quality Printing **Graphic Copy & Printing** (845)352-8533

זצול"ל יאהרצייט בחי שבט

אולם אם נתבונו בעקבותיהם של ה'דור דיעה' נלמד מהם האיר עלינו להודות (יב-כו) - להתבונו ולהודות על כל החסדים גם על החסדים שבהם אנו מורגלים תמיד. הללו זכו לברכה מרובה של צאצאים. אולם מאידר העיק עליהם עול השעבוד הנורא. ומאוד מאוד השתוקקו להיגאל ולחיות חיי חירות כעם ביז העמים. ושיהיה להם הארץ למושב. ומובז מאליו שאחר שהתבשרו על כך הודו על כך מעומק לבבם, אולם באותה שעה תרו אחר יתר החסרים שזכו בהם עד כה ומתוך כך הודו גם על הבנים. כי השכילו להביז שגם זה הנושנים שעליהם כבר התרגלו. וראו לנכוז להודות גם עליהם. מדלגים על ההכרה בטובתה. וכל שכז שהודו על הבנים שכבר זכו בהם. עלינו כהנה וכהנה. 9רש״י: ״והיה לכם למשמרת. זה לשון בקור שטעון בקור ממום ארבעה ימים קודם הייטב שעיקר עבודת הקרבן הפסח היה לבא לידי הכרה "שאין אלהיהם כלום".

לחסד גדול ייחשב והינו יותר חסד מעצם הגאולה כי מבלעדי בניהם אחריהם לא והדברים מדוייקים בלשונו של רש״י. שאמר ׳על בשורת הגאולה וביאת האר׳ ובשורת הבנים שיהיו להם' עכ"ל. והנה תיבות 'שיהיו להם' מובנות שפיר על הגאולה ועל הארץ כי לאלו עדיין לא זכו ורק הובטחו עליהם בעתיד, אולם על בשורת הבנים מז הראוי היה שיאמר 'שיש להם'. אם לא שנאמר שהיתה הודאתם על הבנים שיהיו להם כמו הודאתה על הגאולה והארץ שתהיה להם. וכשם

שעליהם היתה הודאתם מעומק הלב, מאחר שהשתוקקו לכך מאוד. כמו כז היתה הודאתם על הבנים העתידים לבוא. ועל אף שכבר היו מורגלים בזה החסד לא היו

השי"ת יהיה בעזרינו שנשכיל להכיר בחסדיו ולהודות עליהם. ובזכות זה יוסיף

אי אתה יודע שהצאן אלהיהן של מצרים הן, שנא' (ח. כב): "הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלונו", א"ל הקב"ה: חייך אין ישראל יוצאין מכאן עד שישחטו את אלהי מצרים לעיניהם. שאודיע להם שאיז אלהיהם כלום. וכז מצינו שעשה, שבאותו הלילה הכה בכוריהם של מצרים, ובו בלילה שחטו ישראל פסחיהו ואכלו. והיו המצרים רואים בכוריהם הרוגים ואלהיהו שחוטיו ולא היו יכוליו לעשות כלום. שנא' (במדבר לג. ד): "ומצרים מקברים את אשר הכה ה' בהם כל בכור ובאלהיהם עשה ה' שפטים". הוי (תהלים צז. ז): "יבושו כל עובדי פסל". ע"כ, ומבואר

וכלל ישראל לא לזכו לגאולה אלא בזכות האמונה. וכדאיתא בילקוט שמעוני (פרשת בשלח רמז רמ) וז"ל: "ויאמינו בה' (שמות יד. לא) בשכר אמונה שהאמינו שרתה עליהם רוח הקודש ואמרו שירה וכו' וכן אתה מוצא שלא נגאלו אבותינו ממצרים אלא בזכות אמונה שהאמינו שנאמר ויאמן העם. וכן הוא אומר אמונים נוצר ה', וירא ישראל את מצרים מת (שם. ל) וכו' וכז אתה מוצא שאיז הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה שנאמר (שה"ש ד. ח): "אתי מלבנוז כלה וגו"". ע"כ.

הרי מפורש בדברי המדרש שכלל ישראל לא זכו לגאולה אלא ״בשכר אמונה״ וכז לעתיד לבא. כלל ישראל לא יגאל אלא בשכר האמונה. וע"כ צריר האדם להתחזק באמונה בהשי"ת ועי"ז יזכה ליגאל מהגלות הזה.

מעשה אבות סימו

והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים ... (יג-ח)

A number of years ago, while speaking at an educational conference in *Eretz Yisroel*, the renowned *Mashgiach* of Knesses Chizkiyahu in Kfar Chasidim, R' Dov Yaffe zt''l, publicly stated that yeshivos must be careful not to "clip the wings" of bochurim who have an original approach to learning. Often a student finds "his way" by learning things outside the yeshivah curriculum and this is not to be discouraged. As an example, he pointed to two Gedolei Hador who may have been lost had they not been allowed to follow their own paths. One was the Rosh Av Beis Din, R' Nissim Karelitz zt''l, whom the **Ponevezher Rav** zt" left to his own devices as he methodically learned through Shas and Poskim together with the Chazon Ish zt"l. The second was none other than R' Chaim Kanievsky zt"l, who already began his taxing schedule of learning through massive quantities of material while still a bochur in Petach Tikvah's Lomza Yeshivah.

R' Yonasan Aber shlita, a well-known mechanech in Eretz Yisroel, and son-in-law of R' Dov Yaffe, relays an interesting story that happened many years ago when he was newly married at his father-in-law's Shabbos table. He had gone to shul on Shabbos morning and started davening Pesukai D'zimrah in a side room, intending to proceed to the main shul thereafter. While he was there, two very young children sat down and were pretending to learn. They had taken out Gemaras, although they were too young to read and certainly to understand the Gemara language. Their discussion went like this: The first one questioned his friend, "Assur?" The other nodded vigorously and responded, "Assur!"

The first requestioned, "Assur? Assur?" The other affirmed with even more vigor, "Assur! Assur! Assur!"

For several minutes, this was how their dialogue continued, each time an assurance coming that whatever the first was asking about was definitely "Assur!" It was adorable to watch these two young boys shuckling back and forth, pretending to be locked in a heated scholarly debate. People who walked by smiled and patted their heads.

After davening, R' Yonason returned to his in-laws' home for the Shabbos seudah. As they were waiting to begin, he mentioned to his father-in-law what he had observed about the boys he overheard before davening. R' Dov became full of trepidation and was greatly disturbed. He asked his son-in-law for the names of the boys. "I need to speak with their parents immediately! The *seudah* will have to wait." With that, he headed for the door.

His family tried to dissuade him, but he was very determined. "This is a matter that cannot wait. I must resolve this right now," His wife, though, convinced him that the family he wished to speak with wouldn't take his words too kindly if he would address the issue with such forceful urgency, so he agreed to wait until after the *seudah* to go.

Immediately after the *seudah* had concluded, his son-in-law asked R' Dov why he was so persistent about this. Why was he willing to postpone the start of the *seudah* for it? Was it a matter of *pikuach nefesh*?

The Mashgiach responded with a heavy sigh, "With a child who hears 'assur,' 'assur,' and more 'assur,' the prediction for such a child is that he won't continue serving *Hashem*. If everything in *Yiddishkeit* is only 'I can't do this' and 'I can't do that,' his future is at stake. That makes it a very critical matter.

"Serving *Hashem* is the most enjoyable thing, and if it's not presented in this fashion, children are at great risk. It's so fundamental that it's worth the entire seudah being postponed so that they won't have this wrong impression." R' Dov shook his head with emphasis. "Children must see and feel that serving *Hashem* is the 'best thing' in their lives - the only thing that brings true, intrinsic happiness. By planting this idea in this manner, over time they will mature to truly feel that and continue serving *Hashem*. Not by pretending to learn and deeming everything 'assur'!"

The sad ending of this story is that the father didn't take the Mashgiach's words to heart and didn't do enough to change his children's mindset (or his own). Sadly, over the years, neither of those boys continued on the proper *derech*.

כי כתבור בהרים וככרמל בים יבוא ... (ירמי' מו-יח)

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY THOUGHT VET TO THE HAFTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN

Hashem inflicted upon it. The Haftorah takes place about 800 years later, when Yirmiyahu HaNavi foretells Egypt's downfall at the hands of Nevuchadnezzar, King of Bavel. Interestingly, the Navi says, "Like Tavor among the mountains and Carmel by the sea, so shall he come." But what does this have to do with the downfall of Egypt?

29a) tell us how in their desire to participate in Matan Torah, these two mountains, Har Tavor and Har HaCarmel (or, according to the Maharsha, their ministering angels), uprooted themselves from their locations outside of *Eretz*. Yisroel and transplanted themselves in the Sinai Desert to

Parshas Bo speaks of the fall of Egypt due to the plagues participate in Matan Torah. Because of their efforts, Hashem allowed them to remain there in the Holy Land.

Chazal famously tell us that in the future all shuls and Batei Medrashimin the Diaspora will be transported to Eretz Yisroel. This is because when Jews daven and learn Torah in a structure made of brick, stone, wood, or the like, the building itself becomes imbued with holiness, which will give it the **R'** Avraham Pam zt''l explains that Chazal (Megillah merit to be transplanted into the holy soil of the Holy Land.

> Conversely. Egypt was famous for being a land of pure immorality. The very land became infused with tremendous impurity, even dragging Klal Yisroel down almost to a level of no return. How careful must we be to always treat every place of *Torah* and *Tefillah* with the proper respect

<u>והיה</u> לאות על ידכה ולמומפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים ... (יג-מו) CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZI"L

Chazal draw attention to the spelling of the word "ידכה" pointing out that it's not only unique, but also different than its spelling in 'פסוק ט'. They extrapolate from this the halacha that the tefillin must be worn on the weaker hand, the יד כהה. Perhaps, al pi drush, we can offer the following explanation: While enslaved and tortured, the Bnei Yisroel were on a spiritually low level at that juncture. They had stooped to the 49th level of impurity. Nevertheless, *Hashem*, in His infinite kindness and wisdom, took us out of the *shibud* of *Mitzrayim*. That is a sure sign that during future exiles, Hashem will again redeem us, even if and when we aren't worthy. Thus, the tefillin shel yad, representing HKB"H's outstretched arm, is a sign that even when we are weak - יד כהה - we can and will be redeemed.

The Gemara in Brachos (6a) tells us that Hashem too dons tefillin daily. Inside those Divine batim, the parshiyos speak of the tremendous love *Hashem* has for us. The *tefillin shel rosh* corresponds to the mind, the thought process and *hashgacha*. There are 4 compartments in the *shel rosh*, representing 4 different classes and levels of *Yidden. Hashem's* "mind", so to speak, His hashgacha, varies depending on the level of each Yid. The shel yad, however, contains just one compartment. This symbolizes that the shel yad, which is placed opposite the heart, can encompass all types of individuals, in all walks of life. Hashem's heart, His love for each and every one of us, doesn't discriminate. He loves us all equally and endlessly. Perhaps this is another pshat to explain that just as then - in Mitzrayim - He showed His love for us disregarding our lowly state of tumah, so too now, the shel yad will be that sign that even the or of Yidden - the weaker ones - are so beloved by Hashem.

Let us too be *meshabeid* our *lev* to Him showing our absolute love for *Hashem*, and to each and every Jew unconditionally! And in that zechus may we merit the geula shelaima b'karov mamash!

משל למה הדבר דומה החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם ... (יב-ב)

משל: The following story is told over by **R' Shlomo Farhi**: it would mean so much to him to just be able to take part. "One day, I got a call from a Holocaust survivor who was interested in putting on *tefillin* each day. However, he did not have the money to buy himself a pair, so I informed the people in my community about this special tzedakah opportunity. An unusual number of people responded to this particular request. Many people wanted to partake in this rare *mitzvah*, and I received far money than what was needed. We bought the tefillin, made a respectable spread for the occasion, and he started wearing them.

"One week later, I received a call from an individual everything had been paid for already. The man on the phone that will be discussed throughout the *Torah* from here on.

asked if he could be put in contact with one of the donors who might agree to sell their share in the mitzvah, saying that

"I gave him two numbers, but to my surprise, neither of them agreed! He offered large sums for just a small piece of the *mitzvah*, but neither were willing to relinquish any part.

"Later, when I asked one of the donors who were contacted why he refused, he told me something amazing. 'I wasn't initially going to say no,' he said. 'But when I saw how he was willing to pay all the money in the world for the zechus, I started to feel how important it was. The more he talked, the more it instilled in me the value of the *mitzvah*!""

נמשל: The first *mitzvah* in the *Torah* is mentioned in this requesting to participate in buying the *tefillin* for the man week's parsha (see first **Rashi** in Bereishis). Now is a good who didn't have. To his disappointment, I told him that time for us to reflect on the value of each and every *mitzvah*

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו ... (י-א)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R'GUITMAN - RAMAT SHLOMO

The first posuk in the parsha tells us: Hashem says to Moshe, "Bo el Pharaoh - Come to Pharoah." Why did Hashem say 'Come' to Pharaoh rather than "Go" to Pharaoh, which would have been more grammatically correct? If Hashem is commanding *Moshe Rabbeinu* to go somewhere, wouldn't it make sense for him to "Go" there?

The **Bechor Shor** explains that *Hashem* was telling Moshe to "come with Him" and He will go with Moshe to Pharaoh. It was as if *Hashem* was holding out His hand and saving to Moshe, "Come with Me, I will go with you to Pharaoh, Don't worry about a thing because I will be with you the whole time! There is absolutely nothing for you to worry about!"

We all need to be reminded that we are never alone. *Hashem* is always at our side. *Hashem* is always with us and especially during the hard and scary times, *Hashem* is right there with us, truly holding our hand.

There is a famous *mashal* that *Dovid HaMelech* writes about in *Tehillim*. He describes himself as a baby in his mother's arms. Secure and comfortable. That is how he feels. *Hashem* is like the mother who is holding him tight and will never let him go. Think about it. A baby that is in its mother's arms really has no worries in the world. The mother can be busy, running around from place to place, even from city to city, taking care of a great many things. But at the end of the day, if you were to ask this baby, "Where were you today?" All he would say is, "I was in my mother's arms." It really doesn't matter to him where he went. He was safe and secure and that is all that counts.

May we all be zoche to picture this imagery and try to feel the great gift that we have of being held constantly by Hashem. May we always try to remember how much *Hashem* loves us and how fortunate we are to be carried by Him every step of our lives. Remember, you have nothing to worry about: Hashem will either catch you when you fall, or teach you how to fly!